

Slutrapport

Återrapportering av ekonomiskt stöd till lokalt brottsförebyggande projekt

Det sker mycket brottsförebyggande arbete runtom i landet, både som projekt och i den löpande verksamheten. Några av dessa insatser har kunnat genomföras med hjälp av ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande rådet (Brå). Arbetet dokumenteras och efter insatsen lämnas en slutrapport till Brå.

Erfarenheterna från de olika projekten är många gånger intressanta för andra som arbetar med brottsförebyggande arbete och därför publicerar Brå ett urval av rapporterna på myndighetens webbplats.

För sakuppgifter och slutsatser står respektive författare eller organisation.

Fler rapporter finns att ladda ner på www.bra.se/lokaltarbete

HELSINGBORG

HELSINGBORGS STAD
Stadsbyggnadsförvaltningen

Slutrapport B3.3-0152/2009

Brottsförebyggande rådet
Enheten för lokal brottsförebyggande arbete
Box 1386
111 93 STOCKHOLM

Datum
20111121

Handläggare
Josette Dahlin
josette.dahlin@helsingborg.se

Dnr
1880/09

Kv. Telegrafan, brottsförebyggande åtgärder – Slutrapport B3.3-0152/2009

Med vänlig hälsning
STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN
Gestaltning- och projekteringsenheten

Josette Dahlin
Landskapsarkitekt

Projektet påbörjades 20090601 med förstudie och interna diskussioner inom Stadsbyggnadsförvaltningen.

SBF hade fått signaler om den höga brottsfrekvensen runt Kv. Telegrafan i Helsingborg från såväl Polis som BRÅ.

Under ett år, mars 08 till mars 09 hade Polisen fått in 304 brottsanmälningar på denna plats(endast utomhus). Platsen är en av de tre mest förekommande brottsplatserna i Helsingborg. Platsen ligger i direkt anslutning till både Stortorget och Knutpunkten. I kvarteret ligger tre krogar/klubbar som alla har entréer som vetter ut mot samma plats.

För att arbeta med långsiktiga lösningar valde SBF att arbeta gränsöverskridande med alla berörda aktörer i området, BRÅ, Fastighetsägare, Krögare, Polisen, Cityföreningen.

Vårt syfte var att skapa en tryggare miljö för medborgarna. För att lyckas ville vi arbeta både preventivt och operativt mot brottsligheten.

Det var uppenbart att platsen var otrygg på grund av dess verksamhet under dygnets mörka timmar.

Såväl Polis som fastighetsägarna upplevde gatorna mörka och såg ett problem i detta. Det var omöjligt att överblicka gatan och trafiken gick inte att kontrollera.

Platsen var begränsad i förhållande till besökare kvällstid. En stark önskan från Polis och Krögare var att man önskade få bort svarttaxi från ytan.

Förslag på åtgärder var övervakningskameror, nödbelysning, mer allmänbelysning, ombyggnad av gaturummet för att skapa mer friyta, extra polispatrullering, upprustning av möbleringen för ett mer vårdat intryck på plats.

Dessa förslag framkom i interna och externa möten i förstudiefasen.

Därefter följde inventering, inmätning, gestaltning, projektering. En del inom förvaltningen och en del upphandlat av konsulter.

En arbetsgrupp bestående av trafik, drift, tillgänglighet, teknik, gestaltning och ledning har varit drivande.

Intern och extern förankring har skett regelbundet.

Såväl Polis som fastighetsägarna upplevde gatorna mörka och såg ett problem i detta. Det var omöjligt att överblicka gatan och trafiken gick inte att kontrollera. Platsen var begränsad i förhållande till besökare kvällstid. En stark önskan från Polis och Krögare var att man önskade få bort svarttaxi från ytan.

Det var inte möjligt att stänga av gatan helt och hållet då såväl garage som hotell var nödvändigt att hålla öppet för infart. Vi fick genom ett avtal med en privat fastighetsägare möjlighet att förfoga över en parkeringsplats. Detta möjliggjorde en omstrukturering av platsen, en torgyta blev möjlig. Tillsammans med reglerad trafik under natten och ny taxiplats lyckades vi få bort svarttaxibilarna.

En kraftfull ljustanläggning belyser nu hela platsen, men även omkringliggande gator har fått förstärkt ljus. Ljuset är väl planerat och skall skänka ro åt platsen trots att det är bestyckat med strålkastare. På så vis får man atmosfär som är lugnande snarare än uppviglande.

För att ytterligare förstärka denna känsla har tre stora träd planterats på torgytan.

Torgytan är numera upphöjd och möblerad med cykelställ, reklamskåp, granitskulpturer och pollare. Detta för att signalera om platsens hierarki, fotgängare går före bilister och skapar på så vis mer fysiskt utrymme för dessa.

Ett önskemål från Polis var att alla sittmöjligheter skulle vara begränsade, tillika matställen. Dessa blir målpunkter för många och genererar att man uppehåller sig oönskat länge på platsen. De planerade bänkarna ströks på så vis från ritningarna. Av samma anledning är nu även korvförsäljarens tillstånd numera begränsat.

Under byggtiden lades tomrör ned för en kraftfull kameraövervakning men ansökan avslogs i Länsstyrelsen och drivs nu vidare av Säkerhet och Beredskap, Helsingborgs Stad.

Även förberedande arbeten gjordes för en nödbelysningsanläggning som skulle manövreras inom vardera krogens regi.

Byggnationen blev utdragen då en hel del komplikationer påstöttes.

Det var uppenbart att platsen var otrygg på grund av dess verksamhet under dygnets mörka timmar. Det var därför nödvändigt att lösa problemet tillsammans med dessa berörda verksamheter. Initialt arbetade SBF och BRÅ upp en plan för att nå framgång hos alla inblandade. Arbetet skedde gränsöverskridande med alla berörda aktörer i området, BRÅ, Fastighetsägare, Krögare, Polis, Cityförening. Samtliga bjöds in för att diskutera problem och lösningar.

I detta skede var förslagen många i gruppen men det skulle under resans gång visa sig vara svåra att genomföra. När det gäller förändringar som låg på Krögare eller Fastighetsägare var det en ekonomisk försiktighet som gjorde det omöjligt.

I de fall det rörde sig om förändringar på kommunal yta var det framförallt en förankringsprocess då alla åtgärder måste godkännas i alla instanser.

Fastighetsägare och krögare ville exempelvis förändra trafikflödet i större utsträckning genom förbud och tillstånd. Trafikbalansen påverkas då på ett kanske negativt sätt samt belastar arbetsbördan för tillståndsenhet och Polis. Det har varit svårt att få ett samförstånd i dessa frågor och har krävt så väl tid som energi att få acceptans för inom arbetsgruppen. Det är tydligt att man som småföretagare har svårt att acceptera den kommunala beslutsprocessen, man är förutsätter snabba oförankrade beslut.

Å andra sidan möjliggör det samtidigt en snabb insats från exempelvis krögare eller fastighetsägare i de fall det finns en tydlig vinst för desamma.

Insatser som kräver en ekonomisk investering är svårt att få gehör för inom samma gebit.

Slutsatser av samarbetsprojektet

1. Krögarna är svårbearbetade, ekonomiska insatser är omöjliga. De har inte själv något ansvar i situationen utanför nattklubb/krog.
2. Fastighetsägare är svårbearbetade, ansvar utanför den egna fastigheten anses ligga på staden.
3. Interna intressekonflikter inom staden gällande parkeringssituation, skyltning, trafikplanering, gestaltning mm.
4. Uttalade tydliga mål är en förutsättning för att få alla att förstå åtgärderna – Trygghet!
5. Dialog med Polis och BRÅ gör förankring av målet mycket enklare.
6. En tidig avsiktsförklaring är att föredra för att få intressenter att delta i annat än möten. Avstämning mot denna i slutskedet.

Efter ombyggnad har nu ytan blivit mycket ljusare och alla uttrycker det positivt. Man kan numera överblicka hela ytan och det syns tydligt när Polis är på plats.

Man har dock förflyttat toalettproblemet en gata längre bort. Det är numera obekvämt för vissa att urinera i ljustet och man går därför längre bort.

Ett grundfel i denna fråga är att man inte ställer högre krav på krögarna. Toaletter, alkoholintag och städning är en ansvarsfråga som är otillfredsställt i förhållande till deras verksamhet.

De enda negativa synpunkterna har kommit från svarttaxiförarna som numera har dåligt tillträde till platsen och tvingas blottlägga sig och uppsöka sina kunder.

Även bilarna har mindre anledning att köra upp på torgytan. Då man inte ser några parkeringsplatser ger man sig inte upp på ytan. Möblering, träd och bristen på trottoaren har också del i minskningen av biltrafik på platsen.

Då det gäller nödbelysningsanläggningen ansåg inte krögarna kunna bära denna kostnad även då staden gjort förberedande åtgärder. Då projektet bär stora kostnader har vi valt att avvakta i frågan om nödbelysning och eventuellt utföra åtgärden längre fram. De förberedda tomrören med kabeldragning underlättar då ett snabbt genomförande.

En vad vi tror direkt avgörande roll i brottsbekämpningen är kameraövervakningen. Detta har vi observerat på annan plats i staden där våldet går hand i hand med alkoholintag. Frågan om kameraövervakning är dock under utredning och kommer så snart tillfälle ges att resas av Säkerhet och Beredskapsavdelningen, Helsingborgs Stad.

Brottsstatistik

Resultatet av åtgärderna är svårt att utläsa på kort sikt. Vi har endast kunna mäta utfall genom Polisens brottsstatistik. Resultatet visar på månaderna mellan september och november i området ca 100 meters cirkel med centrum i f.d. Cantina West.

HELSINGBORG

Misshandel utomhus

2011 29 st

2010 23 st

2009 10 st

2008 18 st

Alla brott

2011 269 st

2010 191 st

2009 187 st

2008 190 st

Brottsstatistiken visar att brotten har ökat väldigt mycket det senaste året. Om man tar ett genomsnitt på 2008-2010 så har misshandel ökat med 40% under 2011 och alla brott med 70%.

Vid intervjuer med krögare, Mobila Teamet och Polisen så kan de negativa siffrorna bero på framförallt milt väder, lägre ålder på nattklubbarna och en trend av tillresta gäng från andra städer.

Vid fortsatta intervjuer med bland annat Mobila Teamet upplever man platsen som luftigare, lättare att överblicka och förflytta sig. Alla på ytan kan lätt överblicka förekommande patrullerande Poliser och vakter, vilket bidrar till ett mer städat uppträdande.

Upplevelsen kvällstid är i allmänhet mycket tryggare, framförallt på grund av det flödiga ljuset, koncentrerat kring mötesplatserna.

Fortsättning

Nu när projektet har nått slutfas följer nästa steg, att ta vid med polispatrullering, information till allmänhet och verksamhet, skötselbeskrivningar och relationshandlingar.

Vi kommer under det närmsta året fortsätta utvärderingen och då ta ställning till om man skall sätta upp nödbelysning vid klubbentréerna.

Ansökan om kameraövervakning på allmän platsmark vilar, men så snart det finns möjlighet att förnya denna så kommer vi att göra det.

Även motreaktioner på ovälkomna konsekvenser av åtgärderna måste planeras och utföras. Exempelvis förflyttar man problemet med urinering på offentliga platser från en plats till en annan.

Polisiära arbeten med förstärkt patrullering, drogtester, brottsstatistik och utbildning kommer att pådrivas vidare genom dialog.

Man har redan påbörjat extra patrullering med mycket gott resultat. Såväl nedskräpning, urinering som svarttaxi har bötfällts.

ÄMNE	AKTIVITET	TID	PRIS
Förberedande arbete			
Identifiering av problem & lösning. Sammanställning & utredning.	Inventering av området. Idéförslag och illustrationer. Dokumentering i ord och bild. Intern mötes-och arbetstid i förstudie, genomförande och sammanställning/utvärdering.	655 x550	360.250
Projektering	Belysningsförslag		172.692
	Markprojektering		266.954
			799.896
Utförande entreprenad			
Markentreprenör	Ombyggnad av gata till gångfartsgata, cykelgata.	<i>anbud</i>	1.258.000
Markentreprenör	Ombyggnad av gata till gångfartsgata, cykelgata.	<i>Ändringar och tillägg</i>	255.298
Elentreprenör	Elentreprenad, materialkostnad	<i>entreprenör</i>	571.250
			2.084.548
			2.884.444